

Список використаних джерел

1. Беркович Т.А. Аудит і контролінг персоналу: навч. допомога./ Т.А.Беркович – К. : Тернопіль, 2016. – 256 с.
2. Іванов С.Ю. Забезпечення соціальної безпеки працівників сучасних організацій [Електронний ресурс] / С.Ю.Іванов // Вісник Київ.нац.торг.-екон. ун-т. - 2015. - № 1 (21). – Режим доступу : // http://search.ua/1_doc2.nsf/link1/ME07222.html.
3. Шулуc А.А. Концепція української моделі соціального аудиту / А.А.Шулуc, Ю.М.Попов // Народонаселення. - 2015. - № 4. - С. 33-55.
4. Мешков В.Р. Соціальный аудит в Україні: цілі, завдання, проблеми становлення / В.Р. Мешков, В.І. Колосков, О.В. Епархіна – К. : Фенікс, 2017. – 158 с.
5. Мешков В.Р. Соціальный аудит: закордона практика / В.Р. Мешков // Суспільство і економіка. 2009. - № 6. - С. 97-114.
6. Свиридов А.К. Соціальный аудит - найважливіший елемент взаємної відповідальності учасників соціального партнерства / А.К. Свиридов // Теорія і практика суспільного розвитку. 2017. - № 1. - С. 34-37.

I. Bohoslavets, O.Puzyk, A. Shevchenko. Social audit as a tool of social security enterprise.

Summary

The work outlines the main features of social audit. This study has enabled to make some conclusions about the features of the social audit in the evaluation of social enterprise security. The methodology for assessing the social security of the personnel of the organization by means of social audit is presented.

Key words: *social audit, social safety, diagnostics, socio-economic system.*

*Науковий керівник: Сирцева С.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*

Василенко М.Ю.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
vasilenko.marishkaaa@gmail.com*

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС ТА РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Досліджено теоретичне обґрунтування управління фінансово-господарською діяльністю підприємства через бухгалтерський баланс. Розкрито сутність балансу в управлінні підприємством.

Ключові слова: *баланс, бухгалтерський баланс, фінансово-господарська діяльність, управління підприємством.*

Управління фінансово-господарською діяльністю підприємства потребує своєчасної та достовірної інформації про стан та рух господарських засобів за складом і розміщенням, джерелами формування та цільовими призначеннями. Такі відомості можна отримати за допомогою бухгалтерського балансу. Слово «баланс» від французького означає ваги, врівноваженість [1].

Бухгалтерський баланс є багатим джерелом інформації, на базі якого розкривається фінансово-господарська діяльність економічного суб'єкта.

Бухгалтерський баланс – це метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами їх утворення у вартісній оцінці на певну дату за формою балансу [2].

Завдання бухгалтерського балансу - дати узагальнену інформацію про активи і їх джерела у вартісному вимірнику на певну дату. Така інформація

необхідна внутрішнім (менеджери, спеціалісти, працівники підприємства) та зовнішнім (акціонери, кредитори підприємства, податкові служби) користувачам для прийняття рішень [3].

Форма балансу та порядок його заповнення в Україні регулюються наказом про «Загальні вимоги до фінансової звітності». Згідно зі ст. 11 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» баланс, разом із звітом про фінансові результати, звітом про рух грошових коштів, звітом про власний капітал, звітністю за сегментами та примітками до звітів, є складовою фінансової звітності підприємства [4].

За формою баланс — таблиця, на лівій стороні якої відображають склад і розміщення господарських засобів і яка називається активом, а на правій стороні, що називається пасивом, відображають джерела формування господарських засобів. Слова «актив» і «пасив» означають відповідні сторони бухгалтерського балансу. Це так звана горизонтальна форма побудови бухгалтерського балансу, як правило, характерна для Німеччини, Італії, Росії. Для України така побудова практична і традиційна. Скажімо, в Англії, США використовують вертикальну форму побудови бухгалтерського балансу: спочатку показують склад активу, а потім — пасиву [5].

Баланс підприємства - це віддзеркалення його фінансового стану на конкретний момент часу. Результати руху фінансових потоків фіксуються в структурі капіталу, розмірах цільових фондів і фінансових активів, нарахованій амортизації.

Види бухгалтерського балансу:

- вступний складається на початку діяльності підприємства;
- періодичний складається протягом календарного року за звітний період;
- ічний відображає стан капіталу підприємства розміщеного в активах і пасивах на початок наступного року а також результати діяльності за попередній рік;
- б'єднувальний складається в разі злиття кількох підприємств;
- розподільний складається при реструктуризації великих підприємств;
- санований призначений для коригування контрактивних та контрпасивних статей балансу;
- ліквідаційний складається в разі ліквідації підприємства, яке має статус юридичної особи;
- зведений складається на підприємстві, до складу якого входять реструктуризовані підприємства чи господарства, виділені на самостійний баланс;
- консолідований передбачає включення до його складу всіх підприємств однієї компанії, фірми, концерну з правом юридичної особи.

Баланс становить найбільший інтерес для всіх користувачів фінансової інформації, оскільки саме він показує залежність підприємства від зовнішніх і позикових джерел фінансування, стан стосунків постачальниками і покупцями, напрямки інвестиційної діяльності підприємства та джерела його фінансування.

Дані балансу свідчать про те, що має в своєму розпорядженні підприємство, скільки воно заборгувало постачальникам і кредиторам, яким є його власний капітал. Будь-яка господарська операція призводить до зміни балансу, і при нагоді його щоденного складання можна спостерігати залежність заходів, що проводяться, і фінансового стану. Балансом є зіставлення активів і пасивів підприємства, тобто грошових коштів і майна із зобов'язаннями підприємства щодо його власників і кредиторів [6].

В управлінні підприємством баланс є найважливішим інструментом вивчення і діагностики фінансової рівноваги, спостереження за потенційними факторами її порушення. За допомогою ліквідних засобів підприємство повинне гасити свої борги у встановлені терміни, а також підтримувати функціональну рівновагу між джерелами і зобов'язаннями, забезпечуючи стабільність перших і цільовий напрям других [7].

Виходячи з даних бухгалтерського балансу, можна дослідити підприємство, дати характеристику стану фінансово-господарських засобів і джерел їх формування на звітну дату в грошовому вимірнику. Тому не випадково баланс є основною формою звіту про фінансовий стан підприємства.

Важливою умовою повного якісного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства є вміння аналізувати фінансову звітність, і, зокрема, основну її форму - бухгалтерський баланс. Важливо розуміти економічне втримування кожної балансової статті, способів її оцінки, ролі в діяльності підприємства, характеру змін сум по тій або іншій статті й значення цих змін для оцінки економіки підприємства. Уміння читати бухгалтерський баланс дає можливість тільки на підставі вивчення балансових статей одержати значний обсяг інформації про підприємство.

Список використаних джерел

1. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. \ Белінська О.В., Однолько В.О. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 166 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» (Частина I) / Укладач О.В. Будько – Кам'янське: ДДТУ, 2016 – 116 с.
3. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. – К.:Знання, 2008. – 507 с.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року №73 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою – 2011 рік) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу
6. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. // Економіка держави. – К. 2010, №1, - 61-62 с.
7. Планування діяльності підприємства: Конспект лекцій / Укладач О.Ю. Древаль. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 146 с.

M. Vasilenko. Accounting balance and role in management enterprise.

Summary

The theoretical substantiation of management of financial and business activity of the enterprise through the balance sheet is researched. The essence of the balance in the management of the enterprise is disclosed.

Key words: *balance, balance sheet, financial and economic activity, enterprise management.*

*Науковий керівник: Дубініна М.В., д-р. екон. наук,
професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*